

Fons Enric Palmitjavila i Ribó

*Revista Butlletí de la Societat Andorrana
de Residents a Barcelona (1931) núm.16*

AMERICAN MODA
SASTRERIA
JACINT MARTISELLA

GALILEO, 22 - SANS
BARCELONA

BUTLLETI

DE LA

Societat Andorrana

DE

RESIDENTS A BARCELONA

CENTRE ANDORRA Consell de Cent. 18 - Teléfans 15959 i 32981

Núm. 16

GENER 1931

Any III

D. ROC PALLARÉS

SINDIC PRESIDENT DEL
MOLT IL·LUSTRE CONSELL GENERAL
D'ANDORRA

D. Roc Pallarés que ha vingut ostentant el títol de President del M. I, Consell General, acaba d'esser reelegit en el Consell dit de Sant Tomàs, reelecció que dura tres anys.

La seva reconeguda honradesa i extremada prudència, li han valgut la confiança recentment ratificada.

Nostre President a pesar d'algún escàs detractor, és la represen-

tació mes genuïna del geni i tipus andorrà.

Home allunyat de tota ostentació, s'ha vist assetjat per periodistes i escriptors de nacions estrangeres i humilment s'ha prestat a servir-los i atendre'ls sense cap mena de recança.

La nostra felicitació més cordial Sr. Pallarés.

Us desitgem que visqueu molts anys en be de la Pàtria!

Parla el «POLITAR»

Així com antigament a Roma el Consell General i principal es solia anomenar Senat, i sos Conciliaris i Priors *Cónsols* així en les Valls d'Andorra el Consell general o principal d'elles es sol anomenar *Consell de la Terra, Consell de la Vall, Consell de 24, i sos Conciliaris* o prohoms, *Cónsols i Consellers*.

Es solia congregar el dit Consell antigament per caps de casa, de manera que tots tenien obligació d'assistir-hi baix pena que consta de varis escrits. No tenia lloc, ni certa casa on juntar-se; pel que regularment es juntava davant del porticó d'alguna església, així com els demés Consells. Aquest Consell (així com els demés Consells de parròquies i quarts) pot juntar-se i efectivament es junta sense precedir cap mandat ni ser necessària assistència de Veguers, Batlles ni altres ministres dels Prínceps, per especial privilegi contra la disposició del dret comú segons la qual, per congregar-se una multitud d'hommes es requereix autoritat de superior i aquest deu ésser present en dita reunió, com es practica i estila en els pobles d'Espanya i de Catalunya a on en la Junta o Ajuntament deu intervenir respectivament

lo Corregidor o Alcalde major o Batlle del Poble.

Però en el Consell General i en el de les parròquies i quarts jamai intervé algun i oficials dels Prínceps. Com a tal el Consell General de les Valls d'Andorra vulgarment nomenat Consell de la Vall o de la Terra com s'ha dit *és tan antic com és l'habitar homes a la terra* o Valls d'Andorra després de l'expulsió dels Moros, puix que a sos moradors i habitants els concedí l'Emperador Ludovico Pio la facultat de governar-se mútuament com havem dit en el llibre I cap. ; però en nom i baix la denominació de Consell General consta, son començament introducció o principi des de l'any 805 en que... els donà la facultat de tenir son Consell de tots els pobles d'Andorra que en ell poguessin els moradors de les Valls tractar de ses coses, com també poguessin tractar d'elles per mitjà de sos Síndics &. (etc.). Aquest Consell ha estat sempre i lloablement molt zelós de la conservació dels privilegis franqueses, immunitats, preeminències i prerogatives concedides a les Valls i que tan costaren de lograr i conservar als avantpassats.

(Continuarà.)

A N D O R R À :

Nostra Societat defensa els interessos de la Pàtria.

Protegint-la o associant-hi paleses el teu patriotisme.

Al servei de la Pàtria

Heus ací un títol que semblarà d'una pel·lícula americana, però no és pas de pel·lícules que ara volem parlar.

El nostre moviment — em refereixo el de la joventut andorranana— no podia venir en millor hora per Andorra.

Andorra necessita totes les suggerències dels seus fills com mai en la vida els hagi necessitat. No solament suggerències sinó tota classe d'idees que puguin portar llum al més petit problema andorrà.

Que vint anys endarrera no hagués existit cap moviment andorranista no era cap problema vital per Andorra, però avui de la manera que es presenta la marxa del país necessita imperiosament les, diguem-ne suggerències que pugui iniciar la nova generació andorranana.

Nosaltres prestem un servei incalculable a Andorra. De la manera que es presenta l'evolució d'Andorra amb la concessió Mateu, la construcció de les carreteres la concessió dels telèfons, i finalment el turisme, que no corra, que vola i el Banc Andorrà, si no hi ha una joventut amb una veritable consciència cívica podria ésser fatal per la llibertat d'Andorra.

Andorra està en un període de transformació que salta a la vista i acotada a la tradició de la terra i l'allunyament dels nuclis ciutadans d'importància i no haver-ne rebut

l'irradiació suficient d'aquests nuclis emissors de modernisme i cultura, es troba lamentablement en un estat palés d'inferioritat.

Aquesta inferioritat els fills del país siguin a Catalunya siguin a França o Andorra tenen l'obligació d'aportar-hi el seu sentir, el seu pensar. La seva llum encara que sigui feble pot illuminar una mica de penombre i aquest àtom d'il·luminació és donar un àtom de vida a una cèhula de la organització estatal andorranana.

El més petit problema portat a la discussió raonadament ha de tenir l'aprovació de tots els andorrans i d'allí el qui més hi sàpigui més hi digui i llavors en sortirà la llum clara com diu molt bé Un altre. Naturalment llavors nostres homes públics podran anar més ben orientats. Persistint en aquest punt allunyarem aquell pla d'inferioritat que assenyalàvem més amunt.

Es una tasca dura i llarga però es el servei que ens demana la Pàtria. Als espanyols, als francesos, els demanen per empunyar les armes als vint-i-un anys; als andorrans ni als vint-i-un ni als trenta, però ara ens demana que li aportem la nostra intel·ligència. Aportem-li, no li neguem, la necessita.

I ara emprant la frase de Dumasouriez jo us dic: Andorrans! La Pàtria està en perill acudim a salvar-la.

Eduard BONELL

Al fer-vos partidaris de l'igualtat de drets us ennoblíu, puig compreneu que sols aquella condició es compatible amb la fraternitat.

Els Correus d'Andorra

Ara que l'Andorra està sofrint tan radical transformació, com la construcció de carreteres, implantació del telèfon internacional, i subministre de llum i força durant el dia, dona un pas de gegant cap al progrés mundial, i la posa al nivell dels demés païssos, ens sembla que és el moment més oportú per emprendre una campanya en pro de la natural aspiració que sentim per la reorganització dels actuals correus espanyols en el nostre país.

Un senzill cop d'ull del temps i recorregut que sofreix actualment la correspondència a Andorra i Barcelona, serà més eloqüents que les nostres paraules.

Exemple. Dilluns: Recollida a Andorra a les 2 tarda (nit a Seu d'Urgell).

Dimarts: Sortida de Seu d'Urgell a la 1 tarda (nit a Barcelona).

Dimecres: Repartiment a Barcelona i contestació.

Dijous: Sortida de Barcelona a les 8 matí (nit a Seu d'Urgell).

Divendres: Sortida de Seu d'Urgell 9 matí.

Repartiment a Andorra o vice-versa. Es a dir, 5 dies, quasi tota una semana, per un trajecte que es fa en 7 hores...!!! i lo més absurd, lo més peregrí del cas és que, aquest servei per a la Seu d'Urgell emplea solament 3 dates, es a dir dos menys

que per Andorra i estem solament a una hora escassa de distància...

Lo mateix ocorre amb la premsa de Barcelona que es reb a la Seu d'Urgell a la tarda del mateix dia de sortida editar-se a la Capital i en canvi fins al mig dia de l'endemà no es pot llegir a Andorra.

Solució? molt senzilla:

"Per què la correspondència, que es recull a Andorra a les dues de la tarda, no pot ésser recollida a les 10 del matí?

"I perquè la correspondència i premsa que arriba a la Seu a les 3 de la tarda, no pot continuar i repartir-se a Andorra a les 5?

Tot queda reduït a un senzill canvi d'horari i a fer nit a Andorra del òmnibus-correu de la Companyia que té l'exclusiva.

Ignorem a qui correspon, esmenar dites lamentables deficiències, si a la administració d'Andorra, a la de Lleida, o si es a la Direcció General de Correus, sigui quina vulgui a ella va el nostre prec, segurs de ser compresos, i de que posaran els seus esforços amb bona voluntat a aquest vital assumpte, donant a Barcelona la preferència en els serveis com correspon a la seva categoria.

Per tot això tindran, el nostre sincer reconeixement.

Defensant l'igualtat ciutadana cumpliu un deure étic envers els vostres germans de Pàtria, i laboreu pel rejoyeniment de nostra mare Andorra.

Un Banc Andorrà...?

Hem estat sorpresos per la notícia sensacional de la creació d'un Banc Andorrà autoritzat pel Molt I Consell General.

La veritat seria un encert i un gran bé per el nostre país la constitució d'un Banc que funcionés a Andorra que, sens dubte afavoriria el país en tots conceptes sobre tot pel comerç internacional i potser també a la nostra mediocre agricultura.

Però tanmateix, de la manera que s'ens presenta, pot oferir gaires garanties?

La constitució d'aquest banc de capitalistes no andorrans no repercutirà en la política andorrana?

El Consell General tindrà prou forces per fiscalitzar i per obrar andorranament davant del desenvolupament del banc?

Té el M. I. C. General l'exacte coneixement del que representa la autorització d'un banc a una entitat que va íntimament lligada amb la Companyia concessionària dels telèfons, carreteres, i Forces Hidràuliques, etc.?

La patriarcal Andorra deixarà d'ésser patriarcal per ésser monopolitzada tota la seva activitat social per una poderosa Empresa que al seu lliure albedriu es pugui fer la mestressa del país aplanant tots els plançons i rebrots que s'oposin a la seva marxa?

Està prou preparada l'Andorra per a resistir una semblant aventura?

És que no en té prou amb les concessions que si les fa complir bé hi té prou feina?

No podria ésser la concessió del banc un empatx que no el pogués païr?

Un cas el tenim en les repúbliques centrals americanes creditors dels Estats Units. Aquestes nacions que han fet emprèstits, les seves finances son controlades pels EE. UU. i no hi ha govern possible que no sigui a gust de la gran potència americana. Aquesta és la veritable mestressa. Tomba i alça els governs que li convenen pels seus crèdits i de fet, ells son uns subordinats, puix que vengueren l'honor de llur nació i ara no en som ams ells, sinó els banquers americans.

Aquesta banca andorrana, sí, deixarà pessetes als qui li en demanin però, i després?

Voleu que l'Andorra sucumbeixi a mans d'aquesta Empresa que només buscarà el seu or?

Els andorrans residents a Barcelona completament unificats, recomanen a l'opinió sensata d'Andorra mediti serenament el greu perill que pot reportar a l'Andorra una banca tant anexas a la Companyia de les Forces Hidràuliques, i a la vegada fan saber al M. I. C. General (a temps encara) que com andorrans, no es fan solidaris d'una concessió que consideren com una ruïna per l'Andorra.

Si sou un bon andorrà feu atmósfera per la reforma i aixís contribuïreu a l'adveniment d'una nova Andorra.

6

BUTLLETI DE LA SOCIETAT ANDORRANA

PERFUMERIA
Antiga Casa BADORET

RIEGO, 32 - SANS

PROXIMAMENT gran exposició
 d'articles propis per Carnestoltes

SERVEI D'AUTOS
 ENCAMP - SEU D'URGELL
HUGUET

Sortida d'Encamp a 8 hores del matí

Sortida de Seu d'Urgell a 5 i mitja tarda

NOTICIARI ANDORRÀ

Un geògraf nordamericà parla d'Andorra.

El professor Roderik Peattie catedràtic de Geografia de la Universitat de Columbus (Estat d'Ohio), ha publicat un estudi extensíssim i interessant sobre Andorra amb una exactitud corpenedora.

Segons Gonçal de Raparaz ens conta, que no s'ha oblidat de res en el seu treball, parla de les cases amb tabac al balcó, de les ovelles quan baixen a l'Urgellet.

Segons Peattie prefereix Engordany i Ordino a la resta d'Andorra.

El fret

Aquestes Fèstes passades es sentí d'una manera rigorosa en tot el nostre país.

La reelecció del Síndic

En el Consell de Sant Tomàs es reelegí el Síndic que cessava en el seu càrrec.

Es parlava d'elegir el senyor Antoni Duró de Sant-Julità, com també del senyor Canturri però finalment es reelegí al senyor Roc Pallerés.

"El Cadí"

Ha aparegut a Seu d'Urgell un nou periòdic titulat "El Cadí" que sortirà quinzenalment.

Sembla que serà afecte a l'orientació del senyor Miquel Mateu. En el mateix es llegeix un treball del senyor Mateu en el que demana calma i confiança als andorrans.

També portarà una extensa informació d'Andorra. Ben-vingut sigui.

Un Banc Andorrà

En el darrer Consell es concedí l'autorització per a constituir un banc andorrà als senyors Fornesa, Mateu i Banc Urquijo Català.

La Biblioteca.—S'ha enviat a tots els Còsols d'Andorra una circular per a que facin públic que ha estat oberta la Biblioteca Nacional al públic, i que el préstec de llibres es pot fer per correu també, dirigint-se al senyor Bonaventura Armengol, bibliotecari, Andorra la Vella.

En el proper nombre en donarem més detalls.

El conflicte de les carreres de cavalls.—Entre els Prínceps i el Consell General s'ha originat un conflicte greu. Sembla que el senyor Bisbe fins a ultrapassat els seus límits de príncep, enviant ultimàtums al Consell General, no gaire afalagadors.

Tantmateix és vergonyós que els que haurien de protegir Andorra en siguin els seus contraris.

Fills d'Andorra: Propaguem el turisme per la nostra terra i robustirem l'hisenda andorrana

CONVOCATORIA

La Junta Directiva del Centre Andorrà, es complau en convocar als Srs. Socis a la REUNIO GENERAL ORDINARIA que tindrà lloc el dia 21 de febrer a les 10 del vespre, sota el següent

ORDRE DEL DIA

- I Lectura i aprovació de l'acta de la reunió anterior.
- II Aprovació de l'estat de comptes.
- III Assumptes generals.
- IV Renovació total de Junta.

Es recomana l'assistència per el bon ordre de nostra Societat.
No hi manqueu.

Per A. de la J.
El Secretari,
Eduard Bonell

MOVIMENT DEL CENTRE

Nous socis ingresats durant el passat mes de desembre

Senyoreta Lola Tor Gelabert.
Senyoreta Lola Jové Sancho.

Joan Felipó Bargues.
Josep Macià Macià.

Un dol.—El dia 22 de desembre prop-passat, morí a Seu d'Urgell, la senyora Solé Oliva, mare de nostre

distingit consoci doctor C. Ribera-raygua Solé. Ja no cal dir que ens associem al dol que experimenta la

bona i distingida família Ribera-
y-gua.

*Un èxit del nostre quadro escè-
nic.* Diumenge 11 del actual tar-
da, amb assistència d'una nombro-
sa i selecta concurrència es posa en
escena l'obra Claris, la qual fou
acuradament representada amb tota
propietat especialment per la se-
nyoreta Moya, senyors Amigó, Ri-
qué, Martissella, i conjunt, els que
obtingueren tots un èxit ressonant.
Es lamentable que molts dels nos-
tres socis no vinguin a participar
d'aquestes reunions tant simpàti-
ques com divertides.

*Donatiu de Mossen Enric Mar-
fany.*—L'eminent mestre de música

andorrà Revd. Mossèn Enric Mar-
fany, ha tingut la delicadesa de fer
donació a la nostra Societat de tres
cançons de la darrera edició apare-
guda amb el títol "Cançons d'An-
dorra".

- I. A Andorra ... .. Marfany i
Aureli Vila
- II. L'Aplec de Canolic. F. Palau
- III. El Cant del Valina. J. Ale-
many

Naixement.—La germana del nos-
tre consoci en Xavier Pla, ha des-
lliurat un xamós nen.

No cal dir l'alegria de la família
Pla i Parrilla, cosa que ens en ale-
grem i hi afegim la nostra més cor-
dial felicitació.

Acaba de sortir

ANDORRA

Volum III de la col·lecció *ALBUM MERAVELLA*

Text de Melcior Font i P. Pujol i Casademont

Il·lustracions de Prudenci Bertrana i C. Henley Gardener

100 fotografies — 1 mapa

PREU: En cartró, 4,50 ptes. En tela, 7,50 ptes.

LLIBRERIA CATALONIA / Pl. Catalunya, 17, Barcelona

Llista dels Socis

que integren la Societat Andorrana en primer de gener de 1931

1 Ignasi Vila Cirili (S. A.) 2 Remigi Rosell Rial (S. A.) 3 Eduard Bonell Pallarés (S. A.) 4 Bartomeu Vila Cirici (S. A.) 5 Rafel Roca Llehi (S. A.) 6 Pere Pantebre Santuré (S. A.) 7 Josep Ribó Piñol (S. A.) 8 Manel Orona Roca (S. A.) 9 Teresa Orona Roca (S. A.) 10 Pere Arajol Casals (S. A.) 11 Isidre Bonell Pallerés (S. A.) 12 Martí Puigdemasa Cortina (S. A.) 13 Enric Fité Mallal (S. A.) 14 Josep Alemany Borràs (S. A.) 15 Remei Sastre Marquilló (S. A.) 16 Frederic Marimón Tarrés (S. A.) 17 Josep Mas Font (S. A.) 18 Daniel Duró Moles (S. A.) 19 Julià Reig Ribó (S. A.) 20 Francesc Salvadó Giral (S. A.) 21 Rosend Simón Ribot (S. A.) 22 Alfons Martisella Palmitjavila (S. A.) 23 Josep L'Oste Latorre (S. A.) 24 Josep Cornella Satorres (S. A.) 25 Josep Cornella Satorres (fill) (S. A.) 26 Maria Riberaigua Rosell (S. A.) 27 Lola Bonet Fité (S. A.) 28 Venturera Riba Rogé (S. A.)	29 Rosend Betriu Farràs (S. A.) 30 Xavier Fité Mallol (S. A.) 31 Bonaventura Serc Pujal (S. A.) 32 Lluís Betriu Farràs (S. A.) 33 Ignàsi Pallerés Dallerés (S. A.) 34 Josep Guitart Rós (S. A.) 35 Pere Gelabert Tor (S. A.) 36 Joaquim Torres Palmitjavila (S. A.) 37 Miquel Gabriel Call (S. A.) 38 Pere Mas Faugerat (S. A.) 39 Lluís Mas Faugerat (S. A.) 40 Pere Canturri Tomàs (S. A.) 41 Vicens Cusó Casals (S. A.) 42 Gil Pirot Tubau (S. A.) 43 Celestí Riberaigua Solé (S. A.) 44 Jacint Martisella Pobla (S. A.) 45 Xavier Pla Pujol (S. A.) 46 Conxita Feixes Maestre (S. A.) 47 Conxita Bonet Fité (S. A.) 48 Joaquim Armengol Sansa (S. A.) 49 Bonaventura Melción Calva (S. A.) 51 Bonaventura Jovés Manobens (S. A.) 52 Francesc Orriols Saleta (S. C.) 53 Roderic Font Sabaté (S. C.) 54 Anton Mallol Cirera (S. A.) 55 Joaquim Rosell Durán (S. A.) 56 Amin Font Sabaté (S. C.)

- 57 Bonaventura Grau Llorens (S. C.)
- 58 Joaquim Selma Jesús (S. C.)
- 59 Rosa Sansa Camps (S. A.)
- 60 Francesc Farré Admetlla (S. A.)
- 61 Josep Maria Vila Llobet (S. A.)
- 62 Manel Rabassa Simón (S. A.)
- 63 Joan Cumillas Mozas (S. C.)
- 64 Valentí Gaspar Moles (S. A.)
- 65 Maria Sastre Marquilló (S. A.)
- 66 Marian Lacruz Casamayor (S. C.)
- 67 Anton Font Vidal (S. A.)
- 68 Marcellí Oliva Roqué (S. A.)
- 69 Lluís Martisella Pobra (S. A.)
- 70 Francesc Roca Torra (S. A.)
- 71 Josep Maria de Boix Foix (S. C.)
- 72 Josep Altimir Bolva (S. A.)
- 73 Salvador Vilalta Surós (S. C.)
- 74 Victorià Segalàs Fité (S. A.)
- 75 Josep Pujol Puntí (S. C.)
- 76 Josep Turull Català (S. C.)
- 77 Martí Nadal Gomà (S. C.)
- 78 Bonaventura Felipó Aixàs (S. C.)
- 79 Josep Naudi Pallejà (S. A.)
- 80 Ramon Baró Bosch (S. C.)
- 81 Evarist Codina Llovera (S. C.)
- 82 Pere Huguet Trullà (S. A.)
- 83 Agustí Riqué Mestres (S. C.)
- 84 Manel Gironell Rayo (S. C.)
- 85 Pere Palmitjavila Martisella (S. A.)
- 86 Josep Oliveras Escudé (S. C.)
- 87 Anton Cornella Batlle (S. A.)
- 88 Ramon Revetllat Riqué (S. A.)
- 89 Teresa Navarro Baixareu (S. C.)
- 90 Engràcia Martisella Pobra (S. A.)
- 91 Josep Aldosa Casanovas (S. A.)
- 92 Bonaventura Palacín Aldosa (S. A.)
- 93 Anton Roguer Olivé (S. C.)
- 94 Ramon Bordonas Illa (S. C.)
- 95 Ignasi Villaró Riera (S. C.)
- 96 Conçol Adollac Rosell (S. A.)
- 97 Josep Ferro Fernández (S. C.)
- 98 Josep Vidal Creus (S. C.)
- 99 Gaietà Pubany Puig (S. C.)
- 100 Joan Maria Vilà Tost (S. C.)
- 101 Arcadi Turull Català (S. C.)
- 102 Francesc Beltran Cucala (S. C.)
- 103 Lola Tort Gelabert (S. A.)
- 104 Lola Jové Sancho (S. C.)
- 105 Joan Felipó Bargués (S. A.)
- 106 Josep Macià Macià (S. C.)

NOTA: Les inicials (S. A.) volen dir Soci Actiu que son els "ANDORRANS".

Les inicials (S. C.) volen dir Soci Cooperador que són els "NO ANDORRANS".

Baixes registrades durant l'any 1930:

(S. A.) *Andorrans*

Voluntàries	12
Per falta de pagament	6
Per Defunció (a. C. s.)	1

(S. C.) *No Andorrans*

Voluntàries	16
Per falta de pagament	7

VOLEU COMPRAR una casa o terrenys a Andorra?

Andorrans: **VOLEU VENDRE** bé els
vostres terrenys i cases d'Andorra?

US ES menester consultar a Advocat ben conei-
xedor dels **USOS** i **COSTUMS** del vostre País?

US CAL home de lleis que us resolgui els
dubtes, causes i plets que pogueu tenir?

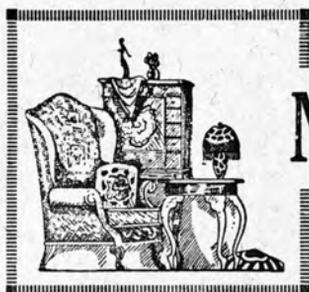
AIXO, com tot altre assumpte que tingueu a Catalunya
o altre lloc, podeu dirigir-vos a la

AGENCIA JAVIS

**DESPATX: VIA LAIETANA, 13, 2.^{ON}
BARCELONA**

DIRECTOR: M. A. Vila Comaposada
ADVOCAT-ASSESSOR: J. M.ª Sabata Anfruns
AGENT-REPRESENTANT: Eduard Bonell

MOBLES

TAPISSERIA

DECORACIO

POCH & DEÁS, S. L.

Succesors de

F. CARRERAS

(ANTIGA CASA PUJOL)

MAGATZEMS i DESPATX:

CORTS CATALANES, 521 i 523
xamfrà Urgell

TALLERS:

BORRELL, 155

TELEFONO 30.372

BARCELONA

FERRETERIA MALLOL

Ronda St. Antoni, 24 - Príncep de Viana, 19

Magatzem: Tamarit, 101

Telefón 15303

Extens assortit de ferreteria, ferramentes de totes menes, tornillatge, ferramentes per obres i ebenisteria, panys, candaus de seguretat, etc.

Bateria de cuina i atuells de casa, de ferro colat, esmaltat, estanyat i alumini.

Fornets i cuines a petroli «PRIMUS», ferrets i visllos per portes, llautons copmlets per cortinatges i metalls d'ornamentació per decoracions interiors.

Fons Enric Palmitjavila i Ribó

Revista La Nova Andorra
(1932), núm.1

- THE ANDORRAN'S JAZZ -

¿Una Orquestrina de color?

No! L'Orquestrina «The Andorran's Jazz» composta en part d'andorrans i nascuda a l'escoll de la «Societat Andorrana» està seguint les societats recreatives de Barcelona i pobles tenin ja, un nom ben guanyat, dintre el seu ram.

El clixé que tenim l'honor de presentar es degut a la ploma d'un excelent humorista.

Nota de preus per els anuncis al present «BUTLLETÍ».

	$\frac{1}{4}$ de plana	$\frac{1}{2}$ plana	1 plana
Mesos solts.	Ptes. 5	8	15
Fixos cada mes amb la mínima de 12 mesos	» 4	5	10

Els Srs. anunciants que siguin socis de nostra Entitat, tindran la rebaixa d'una pesseta dels preus indicats.

LA NOVA ANDORRA

PUBLICACIÓ MENSUAL

PATROCINADA PEL "CENTRE ANDORRÀ"
REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ, CAÇADOR, 4, PRINCIPAL

1932

Núm. 1 - Vol. I.

AGOST, 1932

Any I

Teléfono, 32705 - REDACTORS: Rafael Roca, Ignasi Vila, Eduard Bonell i Xavier Fiter.

Salutació

La «Societat Andorrana de Residents a Barcelona» en ocasió de presentar al seu públic lector el primer número de

LA NOVA ANDORRA

aprofita l'avinentesa per trametre des de la primera plana la seva més respectuosa i fraternal salutació al M. I. Consell General, als Coprínceps, als andorrans i amics d'Andorra, i a totes aquelles persones que honoren Andorra amb la seva estada temporal i residència.

La «Societat Andorrana de Residents a Barcelona» respectant i fen acatament a l'opinió de cadascú, suplicant i agraint la benevolença de tothom a tots convidat a un ¡Visca Andorra! i un altre ¡¡Visca "La Nova Andorra"!¡¡

Per la «S. A. R. B.» La Redacció.

PER "LA NOVA ANDORRA"

¡Andorranos i amics d'Andorra! Mantegades he acaronat l'idea d'adreçar-me a vosaltres; em mancava però, aquella disposició necessària i potser la confiança que els meus companys de Redacció m'han otorgat, al honorar-me amb la Direcció de «La Nova Andorra»

Al fer-ho avui, perdoneu-me que ho faci d'una manera tan personal; ho faig en primer lloc trametre-us en nom dels meus companys de Redacció la nostra més PRATERNAL SALUTACIO i per remerciar encara des d'ací, a tots aquells de vosaltres que amb la patriòtica cooperació vulgureu contribuir al sosteniment del «Butlletí» desaparegut.

El «Butlletí» ha desaparegut. L'empenta de l'evolució l'ha fet desaparèixer per tal de transformar-lo i rejevenir-lo. Tot evoluciona, puix que si allò ens semblà bé al seu temps, ja no podia satisfer-nos ara.

La seva existència ha estat molt migrada, ni la seva obra ha tingut potser un reflexe positiu a Andorra; puix que si ens proposéssim examinar la difícil situació econòmica, en deduiríem que tal vegada no ha estat acaronat en aquell sector que havia d'esser-ho, ni ha rebut una possible protecció d'on cabia esperar-la; mentre que pel contrari, aquell esforç abnegat d'uns patriotes, s'ha vist menyspreat per l'ingratitude i ha estat objecte d'un fet injust que no voldríem recordar, i que fora desencorajador ben cert, si no ens veiéssim assistits d'aquella idiosincrasia tan nostra que ens empeny a seguir endavant, amb la nostra obra lenta, persistent i tenaç.

No vulguem, però, mirar enrera i

oblidem ja el passat, puix que la vida no comença fins demà.

Avui, pensant amb el demà, i com a prova de que el nostre ideal d'andorranisme, no ha sofert el més mínim defalliment, heu-vos aci ja, «La Nova Andorra» publicació patrocinada pel «Centre Andorrà».

El fet de que es digui *patrocinada*, no vol pas dir que pretengui una absoluta independència de criteri del «Centre» però, que està encara ben lluny de tenir vida pròpia per tal d'assolir-ne la seva independència econòmica.

Amb el vostre ajut fareu possible i així fora força important, que la seva publicació esdevingués *quinzenal*, perquè així, podríem tractar temes del moment, de més actualitat, mentre que essent *mensual*, a desgrat dels nostres desvetllaments arriben a vosaltres ja desplaçats.

Coopereu a «La Nova Andorra», aquesta però, es l'ideal. Es ideal i no es abstracta, perquè si ho fos seria inconcreta, i aquesta, té una concepció ben definida del que ha d'esser l'altra i sap, com ho sabem nosaltres també, que el que havem fet fins ara, es insignificant comparat amb el que ens queda per fer encara.

Certament que la nostra publicació es ben pobra, puix que ho son també les nostres tan limitades forces intel·lectuals, però, la pobresa es molt excusable quan va acompanyada de la modestia.

La voluntat i l'esforç però, coneixen un límit que nosaltres volem depassar, i si vosaltres, estimeu la nostra publica-

ció, en ço que es de pobra i modesta de-
veu protegir-la, puix que amb el nostre
esforç no n'hi ha prou, hi cal també el
vostre ajut i la vostra cooperació.

Cal mantenir-la, perquè ella es el port-
tantveu dels andorrans emigrats, es el
fil de contacte espiritual amb els nostres
germans escampats arreu del mon, i es
es la propagadora dels nostres ideals
d'andorranisme.

I quan s'hagi assolit aquella tan an-
helada intel·ligència comprensiva, ¿qui
pot negar la possibilitat de que la nos-
tra modesta publicació esdevingui a les
hores l'organ oficial d'Andorra? ¿A qui,
s'amaga la necessitat que té Andorra
d'una premsa andorrana? Si Andorra no
té la seva impremta i mitjans, diem-ne
material editorial per crear una premsa.
Perquè no es pot protegir una premsa
purament andorrana, editada pels ando-
rrans residents a Barcelona?

Les planes de «La Nova Andorra» es-
tarán a la disposició del conreu de la
Cultura andorrana; no us puc dir que
en elles hi puguin tenir cabuda totes

les ideologies, puix que Andorra només
necessita d'una, que serà aquella que
tingui per lema Andorra, Andorra i An-
dorra.

Devem però fer constar que nosaltres
no ens considerem infalibles i ens deixem
per tan discutir, i si en qualsevol
moment algú creu el nostre criteri equi-
vocat pot rebatre'ns, puix ja sigui de
diferenta u oposada ideologia a la nos-
tra, nosaltres ens considerarem molt
honrats, en posar aquestes planes a la
seva disposició.

¡Andorranus i amics d'Andorra! no
ens negueu el vostre ajut, i la vostra
cooperació, que «La Nova Andorra» fa-
rà camí avant. El seu objectiu primor-
dial? sentir el cor d'Andorra bategar en
cada temps, al ritme del cor d'Europa.
La seva estrella nort? la felicitat ando-
rrana. I si amb el nostre esforç i la vos-
tra cooperació havem assolit «La Nova
Andorra» ideal, a tots ens pertoca tre-
ballar per a bastir la Nova-Andorra real.

El Director,

RAFAEL ROCA.

Pel Dret i per la Costum d'Andorra

Entre J. A. Brutails i F. Pallerola

Als meus estimats amics Pla, Picart i Armengol.

Hom parla a bastament de les coses
d'Andorra des que els importants tre-
balls iniciats per Mateu, i des que els
mitjans de locomoció han arribat al grau
que ara estan ha agafat un interès ex-
traordinari als ulls dels homes de nego-
cis i de lletres.

Hom parla arreu de les seves peculia-

ritats, en tots els seus ordres, a l'estrang
que a París — si n'arriba de lluny la veu
d'Andorra — és donà una conferència so-
bre la constitució andorrana (sic). I sa-
ben qui? L'ambaixador de Txecoslova-
quia a París, i a la Acadèmia Diplomà-
tica Internacional.

Peró, oh paradoxa! Que en devia dir

un ambaixador que no deu conèixer Andorra només que a través del llibre de Brutails, segurament.

Hi ha molts parers, respectables, que no es cansen de fer elogis del gruixut llibre intitolat «La Coutume d'Andorre». Cal reconèixer un gran merit a l'obra de Brutails. Indiscutiblement és el treball més complet, més sencer i amb més voluntat dels que s'han escrit. Amb sincera voluntat i amb la màxima simpatia.

Pallerola, en el seu llibre «El Principado de Andorra» també, no hi ha dubte és un treball meritíssim, si més no, el de dedicar unes llarguíssimes hores de treball al estudi d'Andorra. Se'l critica de poca originalitat però es una cosa que ell mateix es el primer de reconèixer-ho.

El més paradoxal del cas, és que ni l'uno ni l'altre es posen gaire d'acord en transcriure les coses d'Andorra. Pallerola se li veu en tot moment que és un subordinat.

En la part històrica tampoc hi ha manera de posar-se d'acord. Profans com som ens guardarem prou bé de posar-nos a defensar un, per deixar de banda l'altre.

Brutails amb tota la seva voluntat, no s'oblida que és francès i a voltes sembla que oblida la mateixa Andorra. Tenim per cas la negació de que Andorra sigui un estat i nosaltres només li posem al davant les paraules de F. Maspons i Anglèsell home il·lustre, ex-president de l'Acadèmia de Jurisprudència de Barcelona, membre del Comité Executiu de

Nacionalitats Europees de l'A. I. D. M. (Association Internationale pour l'étude du Droit des minorités), de reconeguda imparcialitat, diu les següents paraules que transcrivim . . . *Es un cas verament excepcional d'un Estat perfectament sobirà amb plenitut del seu dret, que te unes lleis propies...*

Que en podem dir dels nostres tractadistes? Per més elogis que s'hagin fet de Brutails queda ben mal parada la seva competència Si el tractadista Brutails no respon a la veritat i el tractadista Pallerola tothom l'impugna, nosaltres els joves, els que sentim la necessitat de dir *això es nostre*, forçosament hem de desfer el Brutails i el Pallerola si cal i endagar-ho pel camí de defensar Andorra i refer els dos llibres que fins ara eren reconeguts inmerescudament com els dos codex andorrans.

Nosaltres els joves i només nosaltres hem d'ésser els que hem de portar les nostres defenses car és ben vist que els drets d'Andorra no els ha defensat mai ningú. L'únic ha estat el Consell que tàcitament ha usat les seves prerogatives guiant-se solament en els dos llibres que no responen als principis que els hauria de caracteritzar.

Fa certa gràcia quan hom parla de reivindicar algun dret ben andorrà i sentim alguna veu dissonan, amb uns arguments tan febles que ni s'aguanten i posen certs reparos que ns fan riure. Ignoren el principi d'autodeterminació, la declaració dels drets dels homes i el que menys podrien fer, és callar.

Resumin direm que la mitra d'Urgell

Andorrà! La Nostra Societat defensa els interessos de la Pàtria. Associant-hi paleses el teu patriotisme.

ha tingut els seus defensors, França ha tingut també els seus defensors i Andorra no l'ha defensat mai ningú i avui que les coses han canviat hem d'ésser nosaltres, els que ens em de defensar i aquest dret si que no ens el pot privar ningú. Es el dret de vida dels pobles, és l'individu reunit en societat per defensar els seus interessos i la seva vida i aquest dret no prescriu mai.

Andorrans conjurem-nos per Andorra.

Hi ha un planter de joves quasi preparat per escometre els torts, estem en el temps que tothom llegeix i pensa. Joves d'Andorra no us hi penseu més, formem societats inspirades en aquests sentiments i Andorra serà nostra o sinó deixarà d'ésser nostra i deixarà d'ésser Andorra. Està ja minada. Una ma poderosa li te la nuca entre els seus dits. Si apreta l'ofegarà.

EDUARD BONELL.

NOU PREFECTE DELS P. O.

Sabem que el Sr. Taviani ha estat nomenat Prefecte dels P. O.

El Prefecte dels P. O. es el delegat immediat amb poders del Co-princep d'Andorra, que ho es el President de la República Francesa.

Cel'lebrem que la designació per a un càrrec que tan directament afecta a Andorra, hagi recaigut precisament en el Sr. Taviani, i, encara que no ens puguem honrar amb la seva coneixença personal, podem però, anticipar que els andorrans estem d'enhorabona, puix que per conducte d'una solvent procedència, n'havem rebut referencies impijllorables.

El Senyor Taviani arriba a la Prefec-

tura de Perpinyà i a la Delegació d'Andorra quan en la memòria dels andorrans no s'ha esvait encara el mal recort de'l Sr. Leroy a ran de la seva injusta actitud en l'afer Andorra Sweep-Stakes.

Confiem però, que el Sr. Taviani tindrà ocasió de que els andorrans pugnem veure confirmades les seves immillorables referencies.

Des de les planes de «La Nova Andorra» trametrem al Senyor Taviani, Prefecte dels P. O. i Delegat del Co-princep d'Andorra la més efusiva felicitació, la respectuosa i particular salutació de tots els andorrans. *Benvingut sigui.*

IMPORTANT: Si com ho desitja aquesta Redacció, «LA NOVA ANDORRA» mereix el favor del públic andorrà, els nostres corresponals d'Andorra en tindran existència a disposició del públic al modest preu de 0'50, exemplar. La Redacció.

Reproduïm de “*la humanitat*” del divendres 22 de
Juliol de 1932

La descatalanització d'Andorra

*França, cada dia més, accentua la seva influència
a la Vall*

Ens ha vingut a veure un andorrà, veï de Barcelona, on el retenen des de fa anys els seus negocis. El nostre visitant, que comparteix l'afecte de la seva terra nadiua amb un gran amor per Catalunya se'ns ha expressat amb frases adolorides.

—Andorra—ens ha dit—està perdent per moments la seva catalanitat. La seva condició d'Estat lliure i neutre, s'està esvainent de mica en mica. D'aquella típica i per a nosaltres sagrada independència, de seguir les coses com ara, aviat no en quedarà res.

—Com es això?

—França, des de fa molt temps, te cura d'afrancesar Andorra. Els andorrans de bona fe deixen fer sen-se adonar-se que cada dia pert la petita República una mica del seu caràcter. Un dia França ens envià un comissari de policia que no necessitàvem. Un comissari de policia francès amb més atribucions que els anteriors i amb la consigna d'assimilar la justícia andorrana, a la del seu país. Els veïns d'Andorra, potsen esperats davant una il·lusoria invasió d'obriers comunistes, amb motiu de les obres que es fan a la Vall, ho acceptaren. Ara, França, ens ha imposat segells de Correus. Abans

ens va portar personal francès per a les oficines postals i telegràfiques. Un representant del Ministeri d'Afers Estrangers a França exerceix des de fa poc, de cap de comunicacions a Andorra la Vella. Acaben d'ésser instal·lades estafetes franceses a Sòlden, Canillo, Encamp, Sant Julià de Lòria, La Massana i Ordino. Mentre per l'entrada dels francesos a la Vall no s'hi posa cap obstacle, l'entrada pel costat d'Espanya està ara plena d'entrebancs i formulismes. Per tot arreu s'ou parlar francès. Això, a la vigília d'aconseguir Catalunya la seva autonomia, es un fet força dolorós i significatiu.

—Però ¿no hi ha un co-príncep català a Andorra?

—Sí. És el bisbe de la Seu d'Urgell, el doctor Guitart; però l'actuació d'aquest, no es deixa sentir enlloc. Probablement no li interessa la catalanització de la República d'Andorra. I potsen el que està passant, és vist amb bons ulls en certes esferes de Madrid.

Heus ací el que ens ha dit un andorrà enamorat de Catalunya. Caldria que les seves paraules trobessin ressò allà on han de trobar-lo.

COMENTARI: Respectem l'aunimitat de l'andorrà autor de les declaracions fetes a “*la humanitat*”; i sabem fins a quin punt estém d'acord amb ell; però, pel

que es ven, aquell andorrà ignora que a Barcelona s'edita una premsa andorrana, i “*la humanitat*” diu: «Caldria que les seves paraules trobessin ressò allà on han

de trobar-lo». Nosaltres diem a "la humanitat" que, difícilment els andorrans se'n poden fer ressó per quan ignorem que "la humanitat" tingui subscriptors a Andorra, mentre que aquesta modesta publicació purament andorrana, veu augmentat cada dia el nombre de suscrip-

cions. I el nostre compatriota anònim, ja es pot atrevir a baixar fins a nosaltres; puix per alta que sigui la seva alçaria social, no creiem que s'hagin de baixar tantes escales per arribar al nostre Casal on, joves andorrans que no usen capell, el rebrien però, amb els braços oberts.

Andorra comparada amb Liechtenstein

Estat independent de riba del Rin, situat entre el cantó suís de Xangai i el vorariberg. El principat de Liechtenstein és més petit que la República d'Andorra i una mica més gran que la de Sant Marino, amb una capital, Vaduz, que compta amb 1 500 habitants, 500 habitants més que Andorra la Vella i Les Escaldes. La població total de l'Estat no arriba a dotze mil ànimes, 5.000 més que Andorra.

Liechtenstein, malgrat de la seva petitesa, ha tingut punt d'ésser ordenat com un Estat gran. La guerra europea l'afectà només d'esquitlletes. Durant el conflicte restà, amb Suïssa, com un oasi de pau entre el fragor que trasbalsava Europa. En acabar la guerra, però, amb l'enfonsament de monarquies, seguit d'amples onades demagògiques, els súbdits del príncep temeren d'aparèixer als ulls del món poc demòcrates, i volgueren tenir el seu Parlament, on fos possible expressar les opinions polítiques. Liechtenstein es regeix per una Constitució establerta en 1921.

Els ciutadans del Principat es divideixen en dos grups polítics: el partit popular democràtic i el partit ciutadà conservador, els quals són representats a la

Dieta, composta de quinze membres, elegits per quatre anys, per votació directa i secreta, per non i sis diputats respectivament. El cap del Govern i el seu substitut, son nomenats pel príncep, a proposta de la Dieta i ocupen el càrrec durant sis anys. Hi ha després dos consellers del Govern, nomenats per la Dieta, per quatre anys. En cas de dissolució, la Dieta és substituïda per un Comitè Nacional, format pel president de l'assemblea i quatre diputats. No hi ha ministeri d'Afers estrangers, perquè pel que toca a l'exterior els interessos del Liechtenstein estan representats per Suïssa. En el Principat no hi ha servei militar obligatori. En cas de guerra, però, tots els ciutadans fins als seixanta anys, aptes per a les armes, tenen l'obligació de participar a la defensa nacional. Els dos partits polítics del país, disposen cadascun d'un diari quinzenal.

El príncep Joan s'ha distingit sempre pel seu mecenatge i la seva munificència. Abans de la guerra, esmerçà uns quants milions de corones per a subvencionar artistes, particularment pintors. Ha esmerçat capitals considerables en obres públiques; a ell es deu la construcció de cases i la urbanització del Sem-

mering, lloc d'estiueig preferit dels vienesos. Ha fet importants donacions als

museus de Viena i sempre ha atès les necessitats del seu Principat.

Enquesta de «LA NOVA ANDORRA»

A requeriment d'un grup d'andorrans conscients de la llur època «La Nova Andorra» amb la present enquesta adrece tres preguntes als seus lectors andorrans. A fi d'evitar suspicacies, devem fer constar que no es tracta de sentar cap precedent per a un possible o futur plebiscit, sinó solament de recullir i donar compliment a la suggerència d'uns andorrans aimants de l'evolució,

«La Nova Andorra» prega a tots els andorrans de abdos sexes, hi vulguin respondre sincerament.

Per tal d'evitar despeses de franqueig les respostes d'Andorra es poden adreçar per lletra tancada a nostre Corresponsal

Sr. Cirera, Encamp. I els d'andorrans residents a l'estranger podrán esser adreçades al «Centre Andorrà» Director de «La Nova Andorrà» Caçador, 4, pral. Barcelona.

I. Creieu convenient la reforma electoral a Andorra?

II. Perqué?

III. Trobeu bé, la pugna avui existent entre el M. I. Consell General i els Co-prínceps d'Andorra.

La resposta, que a judici d'aquesta Redacció sigui de més interés, el seu autor serà obsequiat amb la subscripció gratuïta anual, de «La Nova Andorra».

LA REDACCIÓ.

NOTUL·LA IMPORTANT

Es prega que tota la correspondència ordinària sigui adreçada al President i al estatge social de l'entitat.

La correspondència certificada i girs postals al domicili particular del President. Josep Ribó, Muntaner, 56, tenda.

Igualment es prega que la correspondència ordinària relacionada amb la publicació «La Nova Andorra» si-

gui adreçada al Director i en el estatge social, i la certificada deurà adreçar-se al seu domicili particular. Rafael Roca, Blesa, 31, 2.ª-1.^a

Preguem a nostres col·laboradors que ens enviïn llurs originals escrits a una sola cara, amb tinta i signatura.

Devem fer avinent que la responsabilitat dels articles va a càrrec dels seus autors.

Correspondència

Senyor Director de EL CADÍ

Seu d'Urgell

Al fer-vos present avui de'l primer número de «La Nova Andorra», aprofito joies l'avinantesa per a pregar-vos vulgueu acceptar la meua respectuosa salutació.

He pogut constatar amb íntima satisfacció, com en les planes del periòdic de la vostra digna direcció, Andorra hi ha tingut sempre un lloc, sinó preferent, prou honorós.

Com andorrà que soc, us en remercio i ho agraeixo.

Com director de «La Nova Andorra», no em separa de vos cap abim, i si tant sols una distància geogràfica, puix que si bé en mi hi manca aquell mestratge que en Vos reconec, som però, convergents a un mateix fi resumit i grandios: el conreu de la Cultura. Per Andorra i per la Cultura.

«La Nova Andorra» saluda respectuosament a «El Cadí».

El Director. R. R.

10

— LA NOVA ANDORRA —

Sr. Director de l'ALT URGELL

Seu d'Urgell

Amb ocasió de presentar-vos el primer número de «La Nova Andorra» m'apreso a trametre-us en nom dels meus companys de Redacció la nostra més cordial salutació.

No havem oblidat, que quan els redactors del «Butlletí Andorrà» forem objecte d'una sanció vergonyosa, fou precisament en el periòdic que vos dirigiu que el nostre cas trobà ressò ben tost.

Ni oblidarem tampoc, que mentres un altre col·lega silenciava el nostre CAS amb eloqüent aprovació, era també el vostre periòdic, que amb la noble gesta d'ajudar als vençuts, en feia la defensa i oferia les seves planes a la nostra disposició.

Avui, mancariem a un deure d'ètica i de mutua reciprocitat si no vinguessim a correspondre.

A la vostra noblesa, al vostre espontani i generos oferiment, heu-vos des d'ací el nostre sincer remerciament i l'assegurança del nostre agraïment distingit. Per Andorra, per la democràcia i per l'ideal.

«La Nova Andorra» saluda cordialment a «l'Alt Urgell».

Per la Redacció.

El Director. R. R.

Lletra adreçada al Director del «Butlletí»

Sr. «Coll de Jou» — Barcelona

«Jo que lleigeixo sempre amb molt interès tots els vostres articles, he sofert un petit desengany al veure que el vostre darrer treball «Desorientació» no l'haveu enfocat ben-bé amb aquella precisió que acostumeu fer-ho.

Hi manque quelcom, punt que jo no hi trobo i que considero important.

Espero que, en un altre sereu més precis. Un Imparcial.

Andorra, Agost 1932.

Resposta del Sr. «Coll de Jou» al

Sr. «Un Imparcial» — Andorra

En primer lloc, us remerció si com dieu honreu els meus articles, amb la vostra atenció.

No soc intel·lectual, polític ni literat, però entenc que el valor dels articles no consisteix pas solament en els termes, arguments i estil, sinó en l'intenció de l'autor. I aquell punt important que vos no hi trobeu, si jo no l'he guardat en cartera, el veig ben clar des d'ací.

No us en faré una reproducció exacta del paràgraf, però si una reconstitució sobrratlada de la superfície on s'amaga el fons que la vostra perspicacia no hi ha sabut veure.

...desastrosos per Andorra, puix que al sol fet d'anunciar-lo, *els efectes han estat massa oposats a la causa*. Si, molt bé; allò de les 25 pessetes a la Duana de Seu d'Urgell es un gros obstacle pel turisme a Andorra, i *cal que desapareixi, però, aquest no es el camí. Més tacte, més tacte...*

Em sembla però veure la vostra consciència al darrera de les vostres ratlles; ¿encerto?...!

Ignoro doncs, la part que heveu pogut tenir en aquell esmentat acord, i m'agradaria conèixer la paternitat i gène-

sis, perquè jo no puc pas creure que fou improvisat un acord de tanta transcendència, puix que si així fos, per la part que vos hi correspon demostrariem un desconeiximent absolut de la situació internacional d'Andorra.

Si sou egoïsta de ço vostre, al dir «ço vostre», em refereixo al criteri, a la disposició, etc; si us interessa l'encert em les nostres intervencions, deveu escoltar i retenir un consell que pot ésser el vos tre guiatge.

Prendre obtenir uns efectes sense analitzar i curar la causa es vulguerne arribar a una conclusió falsa.

Està prou clar?

No teniu perquè amagar el vostre nom, podeu donar la cara, puix que el vostre polemitzant es andorrà com nos sinó amb els mateixos drets, es fill d'Andorra.

Cel·lebraré doncs, que el vostre desengany, no passi d'ésser lleu, després del meu aclariment.

El salut fraternal de

(Coll-de-Jou) R. R.

Barcelona, Agost 1932.

Sr. SERCH. Casablanca. — Rebuda la vostra extensa lletra certificada; us demano però, un petit marge de temps per tal de que la pugui correspondre particularment. R. R.

Sr. ENRIC ROGER PUIGDEMASA Sant Julià de Lòria. — Com haureu pogut veure, la vostra descripció de «fou excursió escollar a Engolasters, etc.» fou publicada en el darrer número del «Butlletí Andorrà».

El vostre treball a desgrat de que en ell omittireu una petita al·locució del llac ens sembla bé; sobre tot, molt ben presentat.

Haveu començat bé, i ho deveu con-

rear, puix que a la vegada que n'obtin-
dreu un bon aliment pel vostre cervell,
estimul·lareu els vostres co-deixebles a
imitar-vos. Llegiu, escriviu, que del
resultat en sortireu un Home. R. R.

Sr. MIQUEL ROCA — Perpinyà
Havem rebut la vostra lletra amb el
butlletí de subscripció a nom de Josep
Capdevila. Us remerciem. R. R.

Sr. JOSEP CAPDEVILA. Serignan

També vos, heveu volgut aportar el
vostre granet a l'obra que es de tots,
ANDORRA. Us felicitem i agram al
ensem la vostra cooperació. R. R.

Sr. ANTON FAUGERAT. Sant Ju-
lià de Lòria. Havem rebut la vostra sus-
cripció, ço que us agram i remerciem
puix que la nostra publicació es veurà
des d'ara honorada amb la vostra coope-
ració. R. R.

MOVIMENT DEL CENTRE

REUNIÓ GENERAL

Es convoca a tots els socis a la Reu-
nió General ordinària, que tindrà lloc
en nostre estatge social, carrer Caçador,
4, en data del 18 del pròxim més de
Setembre, a les onze del matí de prime-
ra convocatori, i a les onze i mitja de
segona. Preguem a tots facin un petit
esforç per assistir-hi, dones deuen de
tractar-se i resoldre alguns assumptes
de vital importància per el desenrotlla-
ment del nostre Centre. Fem avinent

que aquesta Reunió General devia cel-
lebrar-se en el prop passat mes de Ju-
liol, però degut a que en els mesos d'is-
tiu una majoria de socis estan absents
de la ciutat, ha estat precis ajornar-la.

DEL ELENC ESCENIC

Assabentem a tots els que desitjin
formar part de nostre quadre escènic se
serveixin passar per secretaria, qualse-
vol dimecres comprés entre el primer
d'Agost i 7 de Setembre.

NOTICIARI ANDORRA

D'INSTRUCCIÓ

Estem assabentats de que per iniciati-
va i gestions portades a cap per un
element molt influent prop del Consell
General; el Govern espanyol ha fet con-
cessió a Andorra ja per el pròxim curs,

de sis mestres amb títol subvencionats
per el mateix. (Comentari en el pròxim
número.)

Avis: Per manca d'espai no podem es-
ser més extensos en el «Noticiari».

REVISTA CDM, BARCELONA, 10 11 17

: Les Escaldes :
 (Andorra)
Hotel Termas

(ABANS BANYS MUNTANYA)

1060 Mts. Alt. Cuina primer ordre. Bany Termal a cada pis. Dutxes. Electricitat. Aigua corrent a totes les habitacions. Espléndida terraça. Gran garatge. Cambra fotogràfica. Bar. Telèfon internacional. Servei d'autos a Seu d'Urgell.

PREUS MOLT ECONÒMICS

Adscrit al «Centre Excursionista de Catalunya»

JOAN FORNESA PUIGDEMASA

Banca - Canvi
Agencia de Duanes
 amb Sucursal a Puigcerdá

: SEU d'URGELL :

Aquesta casa realitza tota mena d'operacions relacionades amb els rams a que es dedica.

Agència **JAVIS**

== VIA LAIETANA, 13, 2.ⁿ-2.ª -- Telef. 23.941 ==

COBRAMENT DE CREDITIS
INFORMES CÒMERCIALS
ADMINISTRACIO DE FINQUES
TRAMITACIONS A HISENDA
CONSULTES JURIDIQUES i
ADMINISTRATIVES

=====
REPRESENTANTS A TOTES LES PROVINCIAS
— d'ESPANYA I CATALUNYA —

=====
QUALSEVOL ASSUMPTE QUE TINGUEU NOMÉS QUE HEU DE DONAR UN COP DE
TELÉFON I US VISITARÀ UN AGENT NOSTRE

=====
SERVIM ELS INFORMES DE QUALSEVOL PART D'ESPANYA COM BALEARS,
-- CANARIES, POSICIONS ESPANYOLES DEL NORT D'AFRICA I ANDORRA --